

Autor: Cogîlnicean Nelea

Actionează asupra CO2, înțelege lumea în care trăiești!

Zilnic, ne distrugem casa, planeta în care trăim, locul care ne oferă tot, începând de la hrană și finisându-se cu necesitățile spirituale. Privind la omul nou, omul contemporan, ani la rând gândul mi-l frământă diverse întrebări cum ar fi: ce dorim noi de la această lume? Ce oferim noi planetei? Până la ce putem să ajungem? Oare suntem gata să jertvim totul doar pentru un an sau doi în care vor fi satisfăcute propriile dorințe în pofida că ne distrugem casa?

Clima planetei noastre s-a schimbat de-a lungul a milioane și milioane de ani (ca de exemplu era glaciară intercalate de faze mai calde) . Schimbările climaterice sunt vizibile la nivel global și individual, afectând atât macromediul, cât și micromediul, începând de la societate în ansamblu și finisându-se cu un singur individ, aceasta fiind o consecință a activității umane, încât arderea cărbunelui, folosirea tot mai mare de automobile personale pe bază de carburanți activi duce la creșterea continuă de gaze, duce la creșterea temperaturii, creșterea nivelului mării, schimbări în evoluția precipitațiilor, secete și inundații etc. Creșterea de CO2 în atmosferă reprezintă un pericol direct asupra producției agricole și nu numai asupra încălzirii climatice.

Acum suntem o consecință a neglijenței noastre, precum și că ne-am considerat stăpânii naturii, pe când natura este stăpâna noastră, ne considerăm ființe superioare pe această planetă, însă ce facem noi pentru ea, comparând cu plantele și animalele, ce-i oferim noi? Cauzăm în fiecare zi, cu bună știință, daune naturii. Da, este corect că natura la fel joacă un rol important la apariția efectului de seră, ca de exemplu erupțiile vulcanice, însă omul accelerează efectul de seră.

Pentru satisfacerea nevoilor de curent electric oamenii sunt dependenți de folosirea cărbunelui, aproximativ anual sunt emise 20 de mld. tone de CO2 din cauza arderii cărbunelui , gazul emis acționează perfect la încălzirea globală tot mai rapidă, astfel Dioxidul de carbon emis de termocentrale este un dușman a unui mediu curat și sănătos. În întreaga lume mai mult de 1 mld. de vehicule având motoare cu ardere internă, funcționând pe bază de combustibili produși din petrol, astfel anual aproximativ 1 000 000 000 de tone de CO2 este emis în atmosferă. Deci, avem date concrete referitor la creșterea cantității de CO2 în atmosferă, însă zilnic numărul autovehiculelor cresc, respectiv crește și cantitatea de CO2. Un alt pericol este metanul provenit din ferme și agricultură, din extracțiile petroliere, dar și de pe fundul mării. Metanul este cu mult mai periculos comparând cu CO2 ceea ce ține de încălzirea globală. Printre cauzele creșterii cantității de metan aș menționa: creșterea animalelor pentru hrană (îndeosebi bovine), folosirea îngrășămintelor pentru creșterea plantelor, industria alimentară etc. , industria petrolieră (extragerea petrolului și a gazelor naturale), de asemenea există acumulări de metan chiar pe fundul mării, mulți specealiști numesc metanul care se găsește la fundul mării ca fiind o „bombă cu ceas”, din cauza topirii gheții din oceanul Arctic, anual sunt eliberate din apa mării mln. masive de tone de metan. Un alt dușman al unui mediu sănătos este azotul, fiind mai periculos chiar și ca CO2, fiindcă azotul reține de 300 de ori mai multă căldură comparând cu CO2 (înglobează mai multă căldură), deci utilizarea fertilizatorilor bazați pe azot, fertilizarea chimică intensivă a culturilor agricole duce atât la diverse schimbări climaterice, cât și la apariția a diverselor maladii ale oamenilor. Copacii ar deveni niște salvatori ai mediului deoarece reprezintă echilibrul naturii (absoarbe perfect CO2- iul din atmosferă) , însă anual sunt defrișate pădurile în masă, ceea ce duce la un dezichilibru natural. Deci, în ultimii ani omenirea a progresat enorm în diverse sfere, dar a adus un mare regres mediului în care trăim, a ușurat activitatea oamenilor cu ajutorul tehnologiilor, dar totodată a adus o povară naturii. Dacă continuăm tot așa cum va fi viitorul nostru?

În urma neglijării pericolului care ne așteaptă, precum și a necunoașterii, sau neinteresului referitor la cele ce se întâmplă împrejurul nostru ajungem la așa zile în care ne confruntăm cu tot mai multe cataclisme naturale, neglijând în continuare această problemă peste timp putem ajunge la o consecință groznică- dispariția speciei umane.

Voi menționa consecințele pe care le consider cele mai periculoase și de ce: creșterea nivelului mărilor și oceanelor, cauzată de topirea păturilor de gheață din Antartica și Groenlanda și dilatarea apei din cauza încălzirii globale, aceasta va duce la diverse inundații, intensificarea stihțiilor și furtunelor, la moartea unui număr enorm de oameni ce locuiesc aproape de mări și oceane, precum și la distrugerea plantelor și animalelor, orice modificare în oceanul Planetar care reprezintă echilibrul climatic planetar duce la modificări în atmosferă, astfel este un mare procentaj de a ne confrunța cu apariția uraganelor puternice, furtuni violente. Secetă și deșertificare cauzate de încălzirea globală. Acidificarea oceanelor, Oceanul Planetar, se extinde pe o arie de aproximativ 70 % din suprafața planetei, având un rol important de acumulator de căldură și CO₂, dar emisiile tot mai mari de CO₂ ar duce la moartea, chiar posibil și la dispariția coralilor, dispariția plantelor și animale, pești etc. , și chiar la dereglări în circulația oxigenului. Creșterea temperaturii la suprafața solului, încălzirea atmosferei la fel vor avea ca consecință dispariția a mai multor viețuitoare, la dereglări în circulația maselor de aer , încălzirea oceanelor va duce la mii și mii de catastrofe deoarece apa caldă se dilată, iar o mică dilatare poate mări cu aproximativ 1 m. în plus nivelul mărilor și oceanelor, astfel vom avea de a face cu un pericol extrem de mare. O altă consecință este nesiguranța alimentară care favorizează apariția a unui număr larg de maladii, stimularea dezvoltării bacteriilor și a virusurilor, precum și la progresarea a maladiilor incurabile. O altă problemă sunt deșeurile care poluează solul, descompunându-se ajung în atmosferă, cauzând ploii acide. În ultimii ani în urma acțiunii oamenilor ne confruntăm cu efecte negative atât la polul sud, cât și la polul nord, dacă vom continua așa vom avea în față o planetă pustie, fără habitat.

Ca dovezi la cele spuse până acum aș adăuga și cataclismele naturale existente în țara noastră, Republica Moldova, ca de exemplu alunecări de teren, secete, creșterea temperaturii, poluarea aerului etc. astfel observăm că în ultimii ani cataclismele naturale vizibil cresc atât la nivel global, cât și la nivel local, atât în țări înalt dezvoltate, atât în țările cu un curs de dezvoltare mediu și jos, sau în tranziție la fel cum este și Republica Moldova. De ce? Cine se face vinovat pentru toate acestea? Răspunsul este evident- noi, amenii.

Cu toate că am adus nenumărate daune planetei noastre, totuși putem interpreta acțiuni inteligente pentru a o salva de distrugerile care urmează. Oamenii trebuie să fie gata să reducă schimbările climatice prin măsuri de atenuare: să fie gata de a schimba sistemului energetic, trecând de la fosili, gaz, țiței, cărbune particular la surse fără emisii de carbon, cum ar fi energiile regenerabile, precum cea eoliană, solară, din biomasă etc. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, folosirea surselor de energie sărace în carbon. Trebuie să ne adaptăm la noul mediu (schimbarea modului prin care facem anumite lucruri, precum și dezvoltarea plantelor rezistibile la secetă etc.), necesitatea promovării a unor măsuri de adaptare a efectelor vizibile climatice. Pentru a depăși consecințele negative ale dereglării sistemului natural este necesar de a avea o voință personală, dar și o voință politică, a pune accentul mai mult pe siguranța oamenilor și a mediului natural și nu numai pe competiție (competiție) . De asemenea trebuie să promovăm soluții inteligente pentru a economisi apa. De o mare importanță, după părerea mea ar fi îmbunătățirea măsurilor educative, introducerea a tot mai multe tematici cu referire la mediul ambiant, de a învăța nu numai teoretic despre ceea ce se întâmplă, dar ca educatorul/ învățătorul/ profesorul să dețină abilități de a trece la practică ca elevul să vadă cu proprii ochi ce se întâmplă, ar fi perfect dacă începând cu clasele liceale elevii/ studenții fi instruiți în scrierea de proiecte la nivelul adaptării schimbărilor climatice, astfel tânăra

generație se va simți importantă, se va implica, va fi activă, va înțelege că viitorul depinde de noi, de acțiunile pe care le săvârșim zilnic și nu de altcineva.

Deci, cine nu crede în încălzirea globală sau crede că este doar o poveste de a ne manipula, se manipulează pe sine deoarece zilnic avem de a face cu consecințe negative ale acțiunilor noastre. Viitorul nostru este sub semnul amenințării. Cătălin Dupu spunea „ De ce încălzirea globală este o greșeală... globală? Am folosit resursele Pământului fără a plăti Viața - a mea, a familiei și a celor din jur. Am dat frumusețea Vieții pe succesul de o clipă” . Deci, concluzia mea este că ar trebui să plătim viața și resursele naturale, trebuie să fim activi, de a ne implica, inclusiv noi- tânăra generație. „ Copii sunt mugurii vieții” , dar cum poate să crească copaci din acești muguri dacă îi sădăm într-un pământ nefertil și le oferim cum mediul poluat. Viitorul nostru contează de noi, nu fiți indiferenți, fiți activi, să ne salvăm împreună casa, mediul în care locuim.